

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 604/2025-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Lacko & Partners s.r.o., Miletičova 46, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 4S/58/2025 (predtým pod sp. zn. BA-1S/130/2022) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4S/58/2025 (predtým pod sp. zn. BA-1S/130/2022) **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 4S/58/2025 konať bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **3 000 eur**, ktoré **j e** jej Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 11. júla 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov zaručeného čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v označenom konaní. Navrhuje, aby ústavný súd správne súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 4 500 eur a náhradu trov právneho zastúpenia. Uznesením č. k. I. ÚS 604/2025-29 z 23. októbra 2025 ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Sťažovateľka bola v priebehu prípravnej štátnej služby služobným hodnotením vykonaným podľa § 27 ods. 5 písm. a) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, schváleným riaditeľom Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice 26. januára 2022 hodnotená so záverom o jej nespôsobilosti na zaradenie do stálej štátnej služby. Proti služobnému hodnoteniu podala odvolanie, ktoré bolo rozhodnutím generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „žalovaný“) zo 7. apríla 2022 zamietnuté a služobné hodnotenie bolo potvrdené.

3. Správna žaloba proti žalovanému bola 13. júna 2022 doručená Krajskému súdu v Bratislave, ktorý v septembri 2022 doručoval žalovanému výzvu na vyjadrenie sa k žalobe a na predloženie administratívneho spisu. Následne v novembri 2022 vyzval sťažovateľku na podanie repliky. Potom uznesením z 26. januára 2023 zamietol návrh sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, ktoré bolo účastníkom konania doručené v marci 2023. Od 1. júna 2023 – po zmene súdnej mapy – už Správny súd v Bratislave uznesením zo 6. júna 2023 uložil sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok za správnu žalobu, ktorý bol zaplatený. Na urgenciu sťažovateľky poukazujúcej na prieťahy v konaní reagovala predsedníčka senátu vo februári 2024.

4. Uznesením z 12. novembra 2024 bola vec sťažovateľky postúpená Správne súdu v Košiciach z dôvodu miestnej nepríslušnosti, ktorý na to 22. januára 2025 predložil Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky svoj nesúhlas s týmto postúpením. Najvyšší správny súd ako súd nadriadený obom správne súdom uznesením sp. zn. 3Spp/1/2025 z 27. februára 2025 postupom podľa § 18 Správneho súdneho poriadku dospel k záveru, že nesúhlas Správneho súdu v Košiciach je dôvodný. Dodal, že na prejednanie a rozhodnutie veci je miestne príslušný Správny súd v Bratislave. V máji 2025 bola vec postúpená naspäť správne súdu a je aktuálne vedená pod sp. zn. 4S/58/2025.

5. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 4S/58/2025-532 z 25. júna 2025, ktoré nadobudlo právoplatnosť 8. augusta 2025. Proti uvedenému rozsudku sťažovateľka podala 5. septembra 2025 kasačnú sťažnosť. Následne 3. októbra 2025 bola sťažovateľka vyzvaná na úhradu súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť, ktorú uhradila 23. októbra 2025. Žalovaný bol 27. októbra 2025 vyzvaný na vyjadrenie sa ku kasačnej sťažnosti, ktorý následne požiadal o predĺženie lehoty, čomu súd aj vyhovel.

6. Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že už v prvej ústavnej sťažnosti doručenej ústavne súdu 23. septembra 2024 sťažovateľka namietala existenciu prieťahov v označenom konaní pred správne súdom. Uznesením č. k. III. ÚS 521/2024-10 z 2. októbra 2024 odmietol ústavnú sťažnosť pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 1 písm. c)

zákona o ústavnom súde. Aj druhá ústavná sťažnosť sťažovateľky, v ktorej opätovne namietala prieťahy v konaní pred správny súdom, bola odmietnutá uznesením č. k. IV. ÚS 547/2024-13 z 5. novembra 2024 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Ústavný súd konštatoval, že dĺžka konania, ktorá ku dňu podania ústavnej sťažnosti predstavovala dobu 2 roky a 3 mesiace, počas ktorej nebol správny súd úplne pasívny, nie je tak ústavne nonkonformná, a teda v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka postupu správneho súdu v napadnutom konaní vytýka, že dosiaľ vo veci nerozhodol ani po uplynutí viac ako troch rokoch od podania správnej žaloby (13. jún 2022), hoci ide o vec jednoduchého právneho posúdenia, bez existencie prekážok ospravedlňujúcich vznik prieťahov. V konaní identifikuje pritom viacero období nečinnosti v postupe správneho súdu (resp. pôvodného správneho súdu) a najmä celkom zjavne nedôvodné postúpenie veci inému správny súdu porušujúce jej ústavné právo na spravodlivé súdne konanie a na prejedanie veci bez zbytočných prieťahov. Porušenie princípu rovnosti strán (čl. 47 ods. 3 ústavy) malo v konaní nastať pre nesankcionovanie žalovaného, ktorý nedodrжал lehotu na podanie vyjadrenia k žalobe.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

8. Na výzvu ústavného súdu reagovala predsedníčka správneho súdu listom sp. zn. 1SprV/337/2025 doručeným ústavnému súdu 14. novembra 2025. K veci sa vyjadrila aj predsedníčka senátu, ktorej bola vec pridelená. Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti sporu hodnotí, že vec patrí do bežnej rozhodovacej činnosti správnych súdov. Skutkovú náročnosť vecí vidí v rozsahu žaloby a jej príloh (viac ako 450 listov v súdnom spise). Pri nariaďovaní pojednávani alebo termínov verejných vyhlásení rozsudkov berie ohľad na ustálenú rozhodovaciu prax týkajúcu sa rozhodovania vo veciach služobných pomerov, ktoré sú rozhodované prednostne, avšak pred rozhodnutím v tejto veci boli aj iné „prednostné“ veci a aj reštančné veci bežného nápadu z rokov 2019 – 2021. Zdôrazňuje, že po vrátení vecí tunajšiemu súdu bola vec sťažovateľky v zásade rozhodnutá bez zbytočného odkladu, preto nepovažuje za dôvodné jej tvrdenie o bezdôvodnom nekonaní správneho súdu po dobu 2 mesiacov, a v tejto súvislosti poukazuje na časové súvislosti verejného vyhlásenia a doručenia rozsudku. Je toho názoru, že rovnako úkony nasledujúce po vyhlásení rozsudku vo vzťahu k podanej kasačnej sťažnosti boli vykonané bez zbytočných prieťahov.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených ústavných práv nesústređeným postupom správneho súdu v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci služobného pomeru sťažovateľky, ktoré v trvaní troch rokov predstavuje neprimerane dlhú dobu.

IV.1. K aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Pokiaľ ide o aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na danú vec, ústavný súd si je vedomý záverov z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva o tom, že skutočnosť týkajúca sa sporu vedeného štátnym zamestnancom proti štátu sama osebe nebráni aplikovateľnosti čl. 6 dohovoru (m. m. III. ÚS 283/2024). Výnimka prichádza do úvahy len za súčasného splnenia dvoch podmienok (prístup k súdu musí byť vylúčený už na základe vnútroštátneho práva a vylúčenie tohto prístupu musí spočívať na objektívnych dôvodoch súvisiacich so záujmom štátu). Slovenský právny poriadok možnosť súdneho preskúmania rozhodnutia generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže o zamietnutí odvolania sťažovateľky a potvrdení jej služobného hodnotenia nevyklučuje, čo v konečnom dôsledku zakladá aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na daný prípad.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

11. Ústavný súd štandardne skúma porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

12. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci týkajúcej sa služobného pomeru sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende súdov v rámci správneho súdnictva, preto dĺžka konaní pred správnym súdom nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávaných vecí. Skutková zložitost' danej veci sa však čiastočne premietla v rozsiahlosti samotnej správnej žaloby a jej príloh.

13. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom. Naopak, sťažovateľka si svoje procesné povinnosti náležite plnila a dožadovala sa rýchleho rozhodnutia v jej veci.

14. Výrazný podiel na nepriaznivom stave vybavovania dotknutej veci má správny súd.

15. Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že postup bývalého krajského súdu pri realizácii procesných úkonov pred prerokovaním veci (september až november 2022), zavŕšený rozhodnutím o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (januári 2023), bol spočiatku plynulý. Ústavný súd zistil, že od vydania tohto procesného uznesenia z januára 2023 (odhliadnuc od výzvy na úhradu súdneho poplatku v júni 2023), až do verejného vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej v júni 2025 bol postup správneho súdu – v trvaní 2 rokov a 5 mesiacov – poznačený nečinnosťou a neefektívnosťou. Na ťarchu správneho súdu možno pričítať obdobie (od novembra 2024 do mája 2025), počas ktorého sa vec od jej nedôvodného postúpenia veci nachádzala na Správnom súde v Košiciach a na najvyššom správnom súde. Ďalší postup správneho súdu po vrátení veci správnomu súdu a po podaní kasačnej sťažnosti sa ústavnému súdu javí už ako plynulý.

16. Z hľadiska povahy veci ústavný súd považuje vec týkajúcu sa služobného pomeru sťažovateľky za privilegovaný, obzvlášť ak má pre ňu samotnú priamy existenčný význam, obdobne ako veci týkajúce sa pracovno-právnych vzťahov. Uvedené okolnosti pripúšťajú chápanie zbytočných prietahov v prísnejšom meradle. V týchto sporoch by súd mal postupovať čo najefektívnejšie.

17. Vo vzťahu k obrane správneho súdu spočívajúcej v argumentácii o nedostatočnej obsadenosti súdu sudcami a o množstve nerozhodnutých vecí, ktoré prevzal, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

18. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výrokovej časti nálezu).

IV.3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 47 ods. 3 ústavy:

19. Ústavný súd v tejto súvislosti hodnotí, že celková dĺžka konania začatého v roku 2022 nenaznačuje také extrémne prietahy v konaní, ktoré by predlžovali stav právnej neistoty do takej miery, že by sa právo na súdnu ochranu stalo iluzórnym. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci nevzhliadol až takú intenzitu porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy zo strany správneho súdu, ktorá by signalizovala záver o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

20. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ktoré sťažovateľka odôvodňuje vadou nesankcionovania žalovaného pre nedodržanie lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka namieta porušenie svojich práv takým postupom (resp. opomenutím) správneho súdu, ktorý sa bezprostredne netýka rozhodovania o jej právach ani povinnostiach. Predmetná námietka preto nemá takú intenzitu, ktorá by vyvolala konkrétny negatívny následok s priamym zásahom do práv sťažovateľky, a preto ju ústavný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

21. V nadväznosti na uvedené ústavný súd tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde *a contrario* nevyhovel (bod 5 výrokovej časti nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

22. Hoci v čase rozhodovania o tejto ústavnej sťažnosti je napadnuté konanie právoplatne skončené (por. bod 5 tohto nálezu), správny súd si naďalej plní svoje úlohy späté s podaním kasačnej sťažnosti postupom podľa § 450 Správneho súdneho poriadku. Aj keď z vyjadrenia správneho súdu k ústavnej sťažnosti vyplynuli priaznivé vyhladky, najmä čo sa týka včasného predloženia súdneho spisu najvyššiemu správneému súdu, ústavný súd prihliadajúci na svoj záver o vzniku zbytočných prietahov z opatrnosti prikázal správneému súdu konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výrokovej časti nálezu).

23. Sťažovateľka sa domáhala aj primeraného finančného zadost'učinenia (4 500 eur). Cieľom tohto inštitútu je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo,

že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (IV. ÚS 210/04). Berúc do úvahy dĺžku napadnutého konania v trvaní troch rokov, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal primerané finančné zadosťučinenie 3 000 eur (bod 3 výrokovej časti nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (bod 5 výrokovej časti nálezu).

VI. Trovy konania

24. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľke priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) zvýšenú o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, keďže právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto dane, čo predstavuje celkom 949,17 eur.

25. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je správny súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu